

Obsah

	Str.
Předmluva	5
PRINCIP DETERMINISMU	19
I. MECHANICKÝ DETERMINISMUS	24
II. INDETERMINISMUS	34
III. INDETERMINISMUS V SOUČASNÉ BURŽOAZNÍ FILOSOFII A SOCIOLOGII A JEHO BOJ PROTI MARXISTICKÉMU DETERMINISMU	39
1. Determinismus se chápe jako automatismus	39
2. Popření determinismu jako popření historismu	50
3. Dějiny nemají smysl. Není žádné historie lidstva	54
IV. MARXISTICKÉ POJETÍ DETERMINISMU	60
1. Principy marxistického determinismu	65
V. OBJEKTIVNÍ ZÁKONITOST A AKTIVNÍ PŮSOBNÍ LIDÍ V DĚJINÁCH. DĚJINY JAKO PŘÍRODNĚ HISTORICKÝ PROCES	96
1. Marxismus chápe dějiny jako přírodně historický proces	98
2. Marxismus chápe dějiny jako výsledek činnosti mas	102
3. Živelnost a uvědomělost	107
VI. DETERMINISMUS A PROBLÉM SVOBODY	116
1. Buržoazní sociologie a problém determinismu a svobody	116
2. Objektivismus a problém stranickosti v otázce svobody	136
3. „Nestraničké“ vylíčení místa marxismu v „diskusi“ o svobodě	141
4. Marxismus a problém svobody	144
BOJ PROTIKLADŮ JAKO HYBNÁ SÍLA VÝVOJE	159
1. Metodologický význam marxistického učení o rozporech	160
2. Hlavní obecné rysy rozporů v společenském vývoji	164
3. Postoj buržoazní sociologie k společenským rozporům	169

TEORIE SPOLEČENSKÉHO POKROKU	177
Kategorie pokroku a boj o pokrok v soudobé ideologii	179
I. KONCEPCE „KOLOBĚHU KULTUR“	180
1. Zánik Západu	182
2. „Koloběh“ a vývoj	187
II. TEORIE „OTEVŘENÉ SPOLEČNOSTI“	191
1. „Otevřená společnost“ — idealizace kapitalistického státu	194
2. „Otevřená“ společnost jako vzor „čisté“ svobody, demokracie a křesťanské morálky	196
III. JE CÍLEM DĚJIN KAPITALISMUS?	199
1. Existuje pokrok lidstva?	201
2. Smysl a cíl dějin	205
3. Svoboda jako smysl dějin	208
4. Moc a politická svoboda	212
5. Kam vedou „znaky“ svobody?	217
6. „Demokracie“ a nedemokracie	223
7. Zákony a kategorie společenského dění	228
IV. TEORIE „EKONOMICKÉHO RŮSTU“ a „PRŮMYSLOVÉ SPOLEČNOSTI“	229
1. Pět stadií růstu společnosti	231
2. Zralá společnost	237
3. Kapitalismus a komunismus	241
4. Profesor Aron vykládá současnou epochu	246
5. Profesor Aron uvažuje o hlavních bodech	251
6. Je „ekonomický růst“ skutečným pokrokem?	256
7. Závěr teorie	260
V. ZÁKONY A KATEGORIE V BURŽOAZNÍCH KONCEPCÍCH VÝVOJE A POKROKU	262
1. Koncepce společnosti, vztah zákonů a kategorií	263
2. Kategorie pokroku: vývoj a růst	266
3. Závěr	275
VI. VĚDECKÁ TEORIE POKROKU	279
1. Jaká jsou kritéria pokroku?	279
2. Marxismus a kritéria pokroku	284
3. Zítřek společenského pokroku: komunistická společnost	297